

Kom laten wij lezen!

Een nieuw speel-lees-lotto
voor kinderen vanaf vier jaar.
Ravensburger Spelen nr. **605 5 407 2**
Inhoud: 6 speelbordjes, 54 prentkaartjes,
54 woordkaartjes en 2 x 170 letterkaartjes.

Beste ouders, spelleider(ster), en kinderen.

Deze lotto kent verschillende spel-mogelijkheden.

In de eerste plaats kan het gewoon als prentenlotto worden gespeeld, waarbij de hulp van een volwassen spelleider niet noodzakelijk is. Indien het kind echter met dit lottospel zijn eerste leesproeven wil doen, dan is de hulp van een volwassene of van een vlot lezend ouder broertje of zusje onontbeerlijk.

Als U het kind met dit lotto wilt helpen om te leren lezen, volg dan onze instructies stap voor stap op.

Voor wie is het spel nu bedoeld?

1. Voor kleuters vanaf vier jaar die graag prenten-lotto spelen.
2. Voor kleuters die bovendien belangstelling voor letters en woorden tonen.

3. Voor kinderen in de eerste klas van de lagere school, die net met lezen beginnen, en hiermede spelenderwijs nog wat willen oefenen.

4. Voor alle andere kinderen die met lezen nog wat moeite hebben en op een speelse manier wat meer routine willen krijgen.

Wat kan er door deze leeslotto bereikt worden?

a. Het kind kan leren woordbeelden te herkennen.

b. Het kind wordt voorbereid op het herkennen van losse letters (symbolen) en woordgedeelten.

c. Bij enthousiaste en volhardende kinderen kan tenslotte het samenstellen van hele nieuwe woorden uit losse letters volgen (synthese). Als dat bereikt is, kan het kind inderdaad LEZEN.

d. Door het herhaaldelijk spelen van dit spel wordt het ruimtelijk-voorstellingsvermogen, de aandacht, de concentratie en het geheugen getraind en verbeterd.

Belangrijk: Kinderen mogen nooit gedwongen worden om te lezen als zij daarvoor nog geen belangstelling tonen. Daarom beginnen wij met alle kinderen dit spel te laten spelen als eenvoudig prentenlotto. De kinderen, die daarbij belangstelling tonen voor woorden en letters, helpen wij stapje voor stapje vooruit. Bedenkt U daarbij wel goed dat elk kind zijn eigen tempo heeft en past U zich daarbij aan (niet omgekeerd).

Speel met Uw kind of kinderen alleen zolang het er plezier in heeft, want deze leeslotto moet steeds een spel blijven en is in de eerste plaats ontworpen voor het plezier van kinderen.

Spelregels voor alle deelnemers: Prentenlotto.

Bij het begin van het spel wordt een spel-leider aangewezen, die zelf ook mee mag spelen. Hij verdeelt de speelbordjes gelijkelij onder de spelers. Als er speelbordjes over zijn, worden de daarbij behorende prentkaartjes met plaatjes uit het spel gehaald. Vervolgens worden de prentkaartjes goed geschud, in een tas of in een doos gelegd zodat niemand de plaatjes kan zien. Ook kan men ze met de achterkant naar boven op tafel op een stapel leggen. De spel-leider pakt er een kaartje af, roept wat het voorstelt en laat daarbij het plaatje goed aan de deelnemers zien.

Wie het plaatje op zijn speelbord heeft, krijgt het kaartje om het op hetzelfde plaatje op zijn speelbord te leggen. Wie het eerst zijn speelbordje vol heeft is winnaar. Men kan ook om punten spelen. Dan geeft iedere speler voor elk speelbordje drie centen, bonen of knopen aan de kas, die door de spel-leider beheerd wordt. Wie bij het afroepen van een kaartje zich ten onrechte meldt, moet een cent, boon of knoop betalen. Dit geldt ook voor diegene, die verzuimd heeft zich te melden als een van zijn kaartjes wordt afgeroepen. De winnaar krijgt de helft van de kas, de tweede en de derde ieder een vierde gedeelte. Met de kinderen, die het prentenlotto op deze manier vlot kunnen spelen, gaan wij verder met:

2. Prentenlotto om het voorstellingsvermogen te oefenen:

Elk kind krijgt een speelbord. De prentkaartjes liggen weer met de beeldzijde naar onderen opgestapeld. De spel-leider pakt steeds het bovenste kaartje maar laat dit **niet** aan de deelnemers zien. Hij spreekt langzaam en duidelijk het desbetreffende woord uit. Diegene, die nu op zijn speelbord het desbetreffende plaatje vindt, zegt het woord duidelijk na en krijgt het prentkaartje. Wie het eerste zijn speelbordje vol heeft is winnaar.

Belangrijk: Als het kind nog niet in staat zou zijn om het woord duidelijk en foutloos na te spreken, maar het plaatje wel goed kan aanwijzen, mag het het kaartje toch hebben. Laat het woord dan niet onnodig herhalen, doch spreek het woord zelf nog eenmaal duidelijk en langzaam uit. (Laat het woord dus nooit extra nazeggen of vestig anderszins de aandacht op de verkeerde uitspraak).

Als het kind ook nr. 2 vlot kan spelen met elk speelbord kunnen wij doorgaan naar

3. Sorteerspel:

Elk kind krijgt een speelbordje. De daarbij behorende prentkaartjes worden open op tafel gelegd. Elk kind mag op zijn beurt het juiste plaatje zoeken dat op het speelbord hoort. Daarbij moet hij duidelijk het voorwerp benoemen, daarna mag hij het op zijn speelbord leggen.

Als ook deze variatie goed beheerst wordt gaan wij verder met:

4. Woordkaart bij plaatje leggen:

Wij spelen eerst prentenlotto (zie 1). Daarna haalt de spelleider de desbetreffende woordkaartjes erbij en laat deze stuk voor stuk aan alle deelnemers zien en zegt: "daar staat ..." (noemt het woord op). De gene die het woordje dat hij aan de hand van het opgenoemde prentje kan terugvinden op het speelbord heeft, mag het kaartje nu op het desbetreffende plaatsje leggen. Als ook deze spelmogelijkheid vlot gespeeld wordt, gaan wij met de kinderen, die er plezier in hebben verder naar:

5. Woordbeeld sorteerspel:

Dit wordt precies gespeeld als de variatie van nr. 3. In plaats van met prentkaartjes spelen we dit echter met woordkaartjes. Het kind begint echter met één speelbordje en pas als het daarop alle woordbeelden kan thuisbrengen, speelt het met twee of meer. Als het kind dit woordbeeld-sorteren goed onder die knie heeft, gaan wij voort met:

6. Woordbeeld vergelijken: (zie ook nr. 7, variatie)

Belangrijk: Elk kind krijgt nu steeds hetzelfde speelbord totdat het daarop alle woordbeelden kan herkennen, met dezelfde vlotheid als het de prentkaartjes herkent. Speel dus meerdere spelletjes lotto, doch geef het kind steeds hetzelfde speelbord (daarom zijn de speelbordjes genummerd). Het prentenlotto kan hieraan vooraf gaan, anders worden de prentkaartjes opgeborgen.

Wij spelen dus als volgt: De spelleider laat een woordkaart zien. Het kind dat het woord op zijn speelbord vindt, noemt het woord op en legt het kaartje op de desbetreffende plaats. Als zich geen kind meldt, wordt het woordkaartje weer onderaan de stapel gelegd. Wie het eerste zijn speelbordje vol heeft met woordkaartjes is winnaar.

Variatie: Als het prentenlotto hier niet aan vooraf gegaan is, kan het nu nog volgen. Er kan dan weer een andere winnaar zijn. Er moeten echter steeds twee winnaars tevoorschijn komen, één voor het woord- en één voor het prentenlotto. Als het kind dit spelletje met alle speelborden kan spelen, vergelijkt het dus 54 woordbeelden en kan dan meedoen aan:

7. Woordbeeld herkennen doorelkaar.

Wij spelen nu zonder speelbordjes. De spelleider zoekt voor elk kind drie prentkaartjes uit met desbetreffende woordkaartjes. De prentkaartjes worden in het midden van de tafel uitgelegd. De spelleider laat nu één voor één de betreffende woordkaartjes zien en het kind dat het woordbeeld herkent, mag het bijpassende prentkaartje nemen. Het kind dat zo de meeste woord- en prentkaartjes verzamelt, is winnaar. Woordkaartjes die niet herkend worden, worden weer onder aan de stapel woordkaartjes gelegd en krijgen opnieuw een beurt. Op deze wijze worden de woordbeelden nog weer goed geoefend. Het spel kan uitgebreid worden door steeds meer prentkaartjes uit te leggen.

Variatie: Ook is het nog mogelijk de prentkaartjes te verdelen onder de kinderen i. p. v. deze midden op tafel te leggen.

Belangrijk: Speel gerust al Uw eigen variaties of die het kind zelf heeft ontdekt op deze spelletjes.

Pas als alle voorafgenoemde spelmogelijkheden behoorlijk door het kind gespeeld kunnen worden, kunt U doorgaan met de spelletjes voor gevorderden:

8. Met woordbeelden en losse letters:

De letters worden met een schaar losgeknipt.

Belangrijk: Nu wij met losse letters gaan spelen, moet U deze letters steeds volgens de klanken benoemen, dus:

b wordt uitgesproken als b niet als bee

h wordt uitgesproken als h niet als haa

f wordt uitgesproken als f niet als ef

i wordt uitgesproken als i niet als ie

e wordt uitgesproken als e niet als ee

dubbelklanken worden uitgesproken als dubbelklanken:

au wordt uitgesproken als au niet als a-u

oo wordt uitgesproken als oo niet als o-o

Elk kind krijgt nu een speelbord. We spelen dan eerst volgens 6. De spelleider vraagt: "Wie ziet er op zijn bord twee woorden, die met deze letter beginnen?" Hij laat daarbij een beginletter goed zien bijv. een a. Het kind dat het woord vindt, bijv. arm en ans, mag de letter hebben en de spelleider benoemt de letter dan duidelijk en zegt "a". Steeds als het kind weer een a vindt mag het de letter hebben en die erbij leggen. Per dag doen wij nooit meer dan twee letters. Als U bijv. met de a van arm

begint, doet U ook nog de volgende letter r. Voordat U de volgende keer doorgaat, herhaalt U eerst de letters van de vorige dag. De volgende letter is nu de m. Het woord is dan klaar. Lees het heel langzaam en spellend voor. Ga door met makkelijke woorden zoals hek, klok, zak, spin, vis, vork. Probeer woorden te vinden waarin reeds geleerde letters herhaald kunnen worden. Begin daarna pas met woorden met dubbelklanken zoals ee, aa, oo, uu en met samengestelde klanken oe, ei, ou, eu. Geef daarvoor ook steeds de juiste letterkaartjes waarop dus beide letters gedrukt staan. Als het kind ca. 10 letters kent, kan het meedoen aan:

9. Letter-memory:

De woordkaarten, die beginnen met letters die het kind al kent, worden uitgezocht. De rest van de kaartjes gaan terug in de doos. De kinderen mogen om de beurt twee van de kaarten omdraaien. Het gaat er nu dus om steeds twee woorden te vinden die met dezelfde letter beginnen, bijv. vis en vork. Als het kind één paar gevonden heeft, mag het deze uit het spel nemen. Wie de meeste kaartjes heeft, is winnaar.

Variatie: We kunnen het spel ook spelen met de prentkaartjes.

Belangrijk: Als Uw kind nu zover gevorderd is, is het ook de leeskunst als een beetje machtig. Laat Uw kind merken dat U daar trots op bent. Bedenk echter goed dat dit helemaal niet bijzonder is en dat Uw kind dit heeft bereikt omdat U zoveel met hem of haar hebt gespeeld. Het kind is daarom niet beter of slimmer dan het kind, dat nog niet kan lezen en het wat later zal leren.

Uw kind begint te lezen omdat U het een extra kansje hebt gegeven.

Om het echte zelfstandige lezen verder te bereiken, moeten wij nu nog een grote stap nemen:

10. Woordtorentjes opbouwen en afbreken:

We gebruiken de letterkaartjes van een woord dat het kind al goed kent.

We gaan het woord opbouwen.

We leggen eerst neer:

k (laten het kind de letter opnoemen)

We leggen nu ernaast l

Er ligt nu kl (laten het kind dit vlug achter elkaar zeggen)

We leggen nu ernaast o

Er ligt nu klo (laten het kind dit vlug achter elkaar opnoemen)

We leggen ernaast k

Er ligt nu klok (laten het kind dan nu vlug achter elkaar klok zeggen).

Nu gaan we op dezelfde manier het woord weer afbreken, dus

klo
kl
k

Blijft het kind soms onderweg steken dan herhalen wij het gehele woord, beginnen opnieuw en komen op deze wijze de moeilijkheden te boven.

Dit is een hele goede spel- en lees oefening en kan met alle woorden gedaan worden.

LEESOEFENINGEN

Veel kinderen, die beginnen te lezen, willen dat dan ook graag met echte zinnen doen. Daarom hebben wij op de laatste bladzijde lees oefeningen samengesteld uit de woorden van het leeslotto. Voor zover de woorden in het leeslotto niet voorkomen, zijn zij steeds extra vermeld. Zij kunnen dan zonedig uit de letterkaartjes worden samengesteld en aangeleerd. Ook kunt U dit ook doen door hiermee woordtorentjes te bouwen en af te breken (10).

Belangrijk:

Vergeet U niet dat dit spel de school en de onderwijzer niet wil en kan vervangen. Het is slechts een middel naast de vele andere om Uw kind het lezen bij te brengen, als het kind daar belangstelling voor gaat tonen.

Het is geen methode maar een leerzaam spelletje, waarbij het plezier steeds voorop moet staan.

Leesoefeningen

1. **eet** ans eet ei
teun eet ijs
poes eet vis
2. **van**
de de laars van teun
de bloem van ans
de lamp van de fiets
3. **rijdt** de trein rijdt
de auto rijdt
de fiets rijdt
4. **heeft**
een ans heeft een arm
teun heeft een oor
beer heeft een schaar
5. **ziet** de eend ziet de vis
teun ziet de zon
ans ziet een ster en de maan
6. **is** de aap is van teun
de neus is van muis
de vork is van teun
7. **bij** de deur bij het raam
de bij bij de bloem
het paard bij de geit in de
wei
8. **wie?** wie heeft de vork?
wie heeft een ui?
wie ziet de klok?

9. **herhaling** de schoen bij de laars
de laars van teun
teun is bij ans
10. **op**
aan de uil zit op het nest
het wiel zit aan de trein
teun zit aan het raam
de spin op de aar
11. **t** teun vist
poes spint
ans is uit
12. **zit**
in fruit zit in de zak
de hoed zit in de doos
de aap zit in de bus
ijs in het glas
13. **herhaling** de jurk bij de jas van ans
wie ziet het oog van teun
wie ziet de roos in de tuin
bij de muur
14. **in**
er de tent zit in de zak
de doos staat op de muur
met een cent erin
wie zit in het glas van teun?
15. **lange zin** de aap zit op het hert in de
tuin
teun heeft een zak met een
cent in een doos op de fiets
van ans
het paard, de geit en de koe
in de wei met de zon erop

© 1977 by Otto Maier Verlag Ravensburg

Otto Maier Benelux B. V. Amersfoort

Ravensburger®